

הקדמה

ימים קשים עוברים על עם ישראל. נדמה שדודנו הדומה לצבי, נכסה מעינינו, וכולנו מקווים שעוד מעט קט נראהו ונבין שגם בימים קשים אלו התקדמנו ליעדנו. אנו עלולים להתפס למחשבה שעיקר בעייתו של עם ישראל תלויה בגורמים אחרים, אם זה אויבים מבחוץ ואם זה אחים מבפנים, אשר אינם רואים עין בעין את רוח ה' המרחפת על פני התקופה.

אין מחשבות אלו אלא בחינת תליית סרחוננו באחרים.

עלינו לדעת שאין די בחרב פיפיות בידינו ורוממות אתחלתא דגאולה בגרוננו. למסירות גדולה אנו נתבעים בבירורים נוקבים בתוך בית המדרש. האם תבענו די הצורך את כבודה של ארץ ישראל? שמא ואולי אוי לנו מעלבונה של תורה, אשר לא פעלנו די לרוממה ולשגבה כראוי לה? האם הצגנו לפני העולם תורה גדולה המתאימה לרוח הגדולה ולדרך המחשבה החדשה? שמא ואולי התרשלותנו היא זו שגרמה לריחוקן של ציבור גדול מקודשי ישראל? האם נערכו בירורים מחודשים במידת השפעתה של אתחלתא דגאולה על תוכנם ודרכי לימודם של בתי מדרשנו?

פעמים שהמציאות גוררת אותנו לפעולות קטנות. אמנם הכרח הוא לנו להיאבק ולשאת ולתת עם אנשים בעלי רוח קטנה ועינים טרוטות, אשר טחו עיניהם מראות את יעדו הגדול של עם ישראל בארצו, ואין דרך כי אם לענות כסיל כאילותו. עלינו להיזהר לבל נשקע בדברי איולת ובדברים קטנים מבלתי יכולת להתרומם ולראות את המציאות כהיתה.

בל נשכח כי עיקר חוסנו של עם ישראל הוא בבית המדרש. ככל שיחזק האור בבית המדרש כך יקרין החוצה אורו אל כל השדות אשר ברכם ה', וכל שטחי החיים יאותו לאורו. והאור - זה תלמוד ירושלמי, תורת ארץ ישראל, אשר מוטל על דורנו לברר את דרכה.

חוברת זו באה על מנת לפתוח פתח, לנסות ולהבין מהי תורת ארץ ישראל על פי מקורות מדברי חז"ל, ראשונים ואחרונים, אשר מימיהם אנו שותים.

יתן ה' שהדברים יעוררו את הלומדים להרחיבם והעמיקם, והזרעים אשר נזרעו בזו החוברת יצמחו ויעשו פרי כראוי.

הקדמה למהדורה שניה

בימים אלה הולך ומתחזק הצורך בלימוד תורת ארץ ישראל ובירור דרכה, כדי להרוות את הצמאים מים זכים וטהורים ממעיינותיה של תורתנו הקדושה. על כן ראינו צורך להוציא מחדש את החוברת, ולהרבות דיון ולימוד בעניינים אלה.

במהדורה זו הוספנו שלוש אגרות מתוך אגרות הראי"ה, העוסקות בענייני תורת ארץ ישראל, תלמוד ירושלמי ופנימיות התורה. אגרות אלה מובאות עם ביאור והרחבת מקורות המובאים באגרת או קשורים אליה.

יתן ה' ונזכה להבין עמקי סודותיה של תורת ארץ ישראל.